

Я. П. Вожик,
*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»,
освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»;*
науковий керівник
Л. М. Богріновцева,
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

РОЗВИТОК FINTECH ПРОЄКТІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Фінансові технології (FinTech) є однією з найдинамічніших і найперспективніших галузей сучасної економіки, що трансформує традиційний фінансовий сектор за допомогою інноваційних технологій. В Україні FinTech-сектор активно розвивається, сприяючи підвищенню доступності фінансових послуг, автоматизації процесів та впровадженню цифрових інструментів. Фінансові технології відіграють важливу роль у модернізації фінансового ринку, надаючи нові можливості для бізнесу та населення. В Україні зростає попит на цифрові фінансові послуги, такі як миттєві платежі, цифрове кредитування, відкритий банкінг, а також інновації на базі штучного інтелекту (ШІ) та блокчейну.

Національний банк України є ключовим гравцем у формуванні нормативно-правової бази для FinTech. Затверджена у 2020 році Стратегія розвитку фінтеху до 2025 року передбачала створення регуляторної «пісочниці» для тестування інновацій, впровадження віддаленої ідентифікації, імплементацію євродирективи PSD2, а також розвиток миттєвих платежів у системі електронних платежів (СЕП) у режимі 24/7 [2]. НБУ також посилює вимоги до кібербезпеки та підтримує розвиток відкритого банкінгу, що стимулює банки та фінтех-компанії впроваджувати нові технології та розширювати цифрові сервіси.

Найбільш перспективні напрями розвитку FinTech, за даними Української асоціації фінтех та інноваційних компаній, представлені на рис. 1.

Одним із найпомітніших напрямів FinTech в Україні є розвиток цифрових банків, або необанків. Яскравим прикладом став Monobank – перший мобільний банк без фізичних відділень, який швидко здобув популярність завдяки зручному інтерфейсу, простому механізму відкриття рахунку та гнучкій системі лояльності. Такі проєкти змінили уявлення українців про банківські послуги і стали каталізатором розвитку всієї галузі. Ще одним активно зростаючим напрямом є платіжні сервіси. Компанії, такі як Portmone, EasyPay, iPay, забезпечують можливість здійснювати комунальні, банківські, державні та інші платежі онлайн – швидко та без черг. У часи пандемії та воєнного стану саме ці

сервіси забезпечують мінімальну необхідну стабільність у фінансових транзакціях. Окрему нішу на ринку займають сервіси онлайн-кредитування, серед яких Moneyveo, CreditPlus, ШвидкоГроші. Вони пропонують можливість отримати мікропозики в режимі онлайн, без потреби у фізичному контакті з представниками компанії. Це особливо важливо для населення в регіонах, де традиційна банківська інфраструктура працює нестабільно або відсутня повністю. Страховий сектор також трансформується завдяки появі InsurTech-проектів. Онлайн-страхування через сервіси на зразок Hotline.finance або TurboZebra дозволяє швидко порівняти страхові пропозиції, обрати найвигіднішу та оформити поліс онлайн. Це спрощує доступ до страхових послуг і робить їх привабливішими для молодого цифрового покоління.

Рис. 1. Найперспективніші напрями розвитку FinTech в Україні

Джерело: побудовано автором за даними [1].

Окрім основних переваг FinTech-проектів, таких як зручність, швидкість, доступність, прозорість та автоматизація, важливим є також внесок у детінізацію економіки. Завдяки цифровим транзакціям значна частина коштів, що раніше оберталася у «тіні», переходить у легальний обіг, що позитивно впливає на державний бюджет. Застосування інновацій у фінансовій сфері сприяє не лише розширенню асортименту послуг, а й покращенню їхньої доступності та підвищенню стандартів безпеки для клієнтів. Однією з ключових тенденцій розвитку FinTech-ринку є активне впровадження відкритого банкінгу, який дозволяє формувати єдині цифрові платформи для надання широкого спектра фінансових сервісів [3].

Незважаючи на позитивні тенденції, розвиток FinTech в Україні стикається з низкою проблем. Серед них – недостатньо розвинена законодавча база, обмежений доступ до фінансування, тимчасова міграція талантів через військові дії, а також порушення інфраструктури. Водночас війна стала каталізатором цифровізації, стимулюючи попит на віддалені фінансові сервіси та рішення, що забезпечують стабільність і безпеку. Також існують ризики, пов'язані з

кібербезпекою, необхідністю підвищення фінансової грамотності населення та адаптації регуляторної політики до швидких технологічних змін.

Сучасний стан FinTech-ринку в Україні можна охарактеризувати як перспективний, але фрагментований. Головні перешкоди – регуляторна неповнота та брак довіри з боку міжнародних інвесторів, що потребує комплексних рішень. Наприклад, прискорення адаптації PSD2-директиви дозволить інтегрувати українські платежні системи з європейськими, а запуск державних програм фінансової освіти підвищить попит на інновації. Крім того, посилення кіберзахисту через блокчейн-технології може стати конкурентною перевагою для українських проєктів на глобальному рівні. Умовою успіху залишається синергія між державою, бізнесом та міжнародними партнерами.

Впровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі України сприяє не лише автоматизації та оптимізації банківських процесів, а й створенню нових сервісів, що підвищують доступність фінансових послуг для широкого кола користувачів. Зокрема, розвиток відкритого банкінгу та цифрових платформ дозволяє формувати інтегровані екосистеми, які забезпечують зручність та безпеку фінансових операцій, а також стимулюють конкуренцію серед учасників ринку [3].

Узагальнюючи сучасний стан і перспективи розвитку FinTech-проєктів на фінансовому ринку України, можна відзначити, що галузь демонструє динамічне зростання навіть в умовах глобальних викликів і внутрішньої нестабільності. Український FinTech-сектор характеризується високим рівнем технологічної готовності, активною інтеграцією інновацій, зокрема штучного інтелекту, блокчейн-рішень, цифрових валют, а також значним проникненням мобільного інтернету та смартфонів серед населення. Важливу роль у розвитку екосистеми відіграють державні ініціативи, спрямовані на підтримку інновацій, удосконалення законодавчої бази та підвищення прозорості ринку. Загалом, розвиток FinTech-проєктів в Україні є важливим чинником модернізації фінансового ринку, підвищення його конкурентоспроможності та інтеграції у глобальний цифровий простір. Це створює сприятливі умови як для вітчизняних компаній, так і для залучення міжнародних інвестицій, сприяючи формуванню інноваційного фінансового середовища в країні.

Список використаних джерел

1. Десять найперспективніших напрямів розвитку фінтеху в Україні – Fintech Insider. *Fintech Insider – Дізнавайся першим*. URL: <https://fintechinsider.com.ua/desyat-najperspektyvnishyh-napryamiv-rozvytku-fintehu-v-ukrayini/>
2. Розвиток фінтеху в Україні. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025>.
3. Чуницька І., Богріновцева Л. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>